MEENTAKA

BN-08

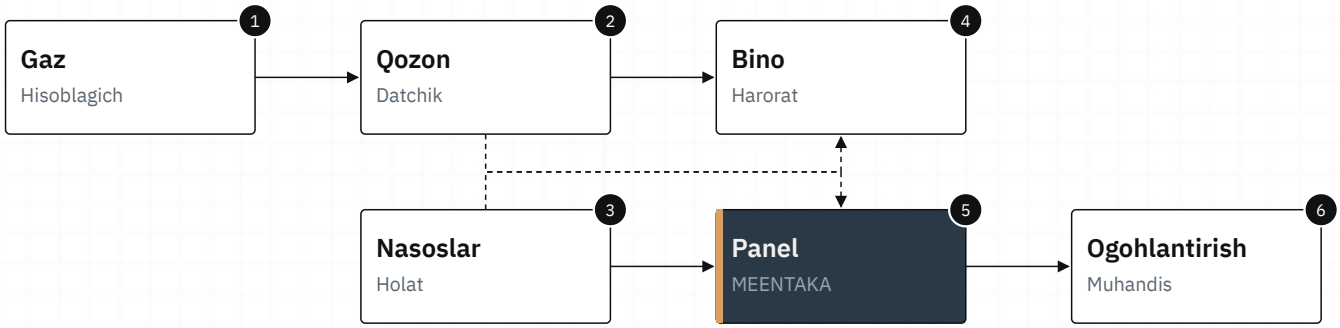
BINO: BMS, MEHMONXONA VA KO'CHMAS MULK · BINO · ISSIQLIK

Qozonxona va issiqlik punkti: gaz, harorat va avariyalar nazorati

Gazni tejash davlat maqsadi. Binoning o'z qozonxonasi yoki issiqlik punkti nazoratsiz ishlasa, gaz ham, issiqlik ham yo'qoladi.

Asosiy ko'rsatkichlar

Hujjat turi	Kod	Til	Holat
Yechim hujjati	BN-08	O'zbekcha	Noyabr 2026

01 — Qisqacha

Gaz ketyapti. Issiqlik-chi?

Farmon UP-70 maqsadi — 2026-yilda 2,8 mlrd m³ tabiiy gazni tejash. Shu bilan birga farmon iste'molchilarni o'chirish yoki iste'molni cheklash orqali tejashni taqiqlaydi. Demak, tejash faqat samaradorlik hisobiga — qozonxona va issiqlik punktlarini to'g'ri boshqarish orqali bo'lishi kerak.

MAQSAD

Gaz ketyapti. Issiqlik-chi?

YECHIM

Gaz va issiqlik hisoblagichlari, ta'minot va qaytish harorati, nasoslar holati; tashqi haroratga bog'liq grafik nazorati, avariya ogohlantirishi va m³/Gkal hisoboti.

NATIJA

O'lchanadigan ko'rsatkichlar: m³ gaz/gkal, grafikdan og'ish, avariyalar, javob vaqti.

Kimlar uchun

Bino egasi
Xarajat.

Qozonxona operatori
Rejim.

Bosh muhandis
Ta'mir.

Ijarachi/aholi
Qulaylik.

> Tejash cheklash bilan emas — boshqaruv bilan.

QISQA FAKTLAR

2,8 mlrd m³
2026-yilda gaz tejash maqsadi.[1]

Taqiq
O'chirish yoki cheklash orqali tejash taqiqlangan (UP-70).[2]

20%
2030 gacha energiya iste'molini kamaytirish maqsadi.[3]

Manbalar — oxirgi betda.

02 — Kontekst

Sohada nima ma'lum

Rasmiy manbalar.

Fakt	Manba
2026: 2,8 mlrd m³ gaz va 4,3 mlrd kVt·soat tejash maqsadi.[1]	Farmon UP-70 (yuz.uz)
Iste'molchilarni o'chirish yoki cheklash orqali elektr va gazni tejash taqiqlanadi.[2]	Farmon UP-70 (kun.uz)
2030 gacha iste'molni kamida 20% kamaytirish.[3]	Energiya samaradorligi agentligi

Bu raqamlarni qanday o'qish kerak

O'zbekiston binolari bo'yicha bu ko'rsatkich ochiq manbalarda topilmadi — pilotda o'lchanadi.

Faktlar manbada qanday berilgan bo'lsa, shunday keltirilgan. Yetkazib beruvchi ma'lumotlari shunday belgilangan va boshqa korxonada kafolatlanmaydi.

03 — Muammo

Yo'qotish qayerda

Odatdagi bo'shliqlar:

01
Ob-havo
Tashqi haroratga qarab rejim o'zgarmaydi.

02
Kechasi
Bo'sh binoga to'liq issiqlik.

03
Avariya
Nasos to'xtasa ertalab bilinadi.

04
Gaz
Gaz sarfi issiqlikka bog'lanmaydi.

Yo'qotishni qanday hisoblash mumkin

Ortiqcha gaz	`m³ × tarif`
Avariya	`ta'mir + shikoyat`
Qulaylik	`ijarachi ketishi`
Uskuna	`qozon resursi`

Formulalar namunaviy; aniq qiymat auditda o'lchanadi.

Rahbar o'ziga beradigan savollar

Gaz va issiqlik alohida o'lchanadimi?

m³/Gkal hisoblanadimi?

Tashqi harorat grafigi bormi?

04 — Yechim arxitekturasi

Gaz, issiqlik, harorat va nasoslar — uzluksiz nazoratda

Gaz va issiqlik hisoblagichlari, ta'minot va qaytish harorati, nasoslar holati; tashqi haroratga bog'liq grafik nazorati, avariya ogohlantirishi va m³/Gkal hisoboti.

Foydalanuvchilar	Bino egasi · Qozonxona operatori · Bosh muhandis · Ijarachi/aholi
O'lchov	Gaz · Issiqlik · Harorat
Uskuna	**Qozon** · **Nasos** · **Klapan**
Ogohlantirish	**Avariya** · **Grafikdan og'ish** · **Bosim**
Hisobot	m³/Gkal · Mavsum · Ta'mir
Integratsiya	1C · ESF / EDO · Datchik va PLC · Telegram ogohlantirish

Boshqaruv paneli

Qozonxona holati, harorat grafigi, gaz/issiqlik nisbati, avariyalar

Qora qatorlar — MEENTAKA qatlami. Mavjud uskuna va tizimlar saqlanadi; ma'lumot ulardan yig'iladi.

05 — Modullar katalogi

Nima o'rnatiladi

Har bir modul alohida ishga tushadi; paket korxona ehtiyojiga qarab yig'iladi.

Modul	Vazifa	Tayyorlik
Datchiklar va hisoblagichlar	Qozonxona/ITP	◐ **Muhandislik imkoniyati**
Avariya ogohlantirishi	Telegram/SMS	◐ **Muhandislik imkoniyati**
Samaradorlik hisoboti	m³/Gkal	◐ **Muhandislik imkoniyati**
Avtomatika modernizatsiyasi	Hamkor	○ **Ishlab chiqilmoqda**

● Tijoriy mavjud ◐ Muhandislik imkoniyati ○ Ishlab chiqilmoqda

Korxona tomonidan kerak

- Bosh muhandis
- Qozonxona sxemasi
- Gaz hisob-fakturalari
- Operatorlar jadvali

Va'da qilinmaydi

- Auditsiz aniq tejash foizi
- Energiya toifasi yoki sertifikat va'dasi
- Loyiha-smeta hujjatlari ekspertizasi
- O'lchanmagan natija

06 — Joriy qilish

Kichikdan boshlaymiz, o'lchab kengaytiramiz

Audit → pilot → kengaytirish → obuna. Har bosqich oldingisining o'lchangan natijasiga tayanadi.

1–2 hafta
Qozonxona auditi
Bino va tizimlar.
Natija: iste'mol xaritasi.

30 kun
Pilot (1 mavsum)
Bir qavat/tizim, 30 kun.
Natija: birinchi o'lchovlar.

2–3 oy
Barcha qozonxonalar
Butun bino.
Natija: uzluksiz nazorat.

Doimiy
Obuna
Oylik hisobot.
Natija: m³/Gkal trendi.

Muddatlar taxminiy; auditdan keyin aniqlanadi.

O'lchanadigan ko'rsatkichlar

Ko'rsatkich	Birlik	Manba
m³ gaz/Gkal	Oy	Hisoblagich
Grafikdan og'ish	Soat	Datchik
Avariyalar	Soni	Tizim
Javob vaqti	Daqiqa	Tizim

07 — Keyingi qadam

Qozonxonangiz samaradorligi ma'lummi

O'n savol. "Yo'q" javoblari — auditda birinchi ko'riladigan joylar.

01 Gaz va issiqlik alohida o'lchanadimi?
02 m³/Gkal hisoblanadimi?
03 Tashqi harorat grafigi bormi?
04 Kechki rejim bormi?
05 Nasos to'xtashi darhol bilinadimi?
06 Avariya ogohlantirishi bormi?
07 Qozon rejimi yoziladimi?
08 Ta'mir tarixi bormi?
09 Mavsum hisoboti bormi?
10 Mas'ul shaxs bormi?

Qozonxona monitoringi pilot

Bino qozonxonasi yoki issiqlik punktiga datchiklar qo'yib, bir mavsum samaradorlikni o'lchaymiz.

meentaka.uz · info@meentaka.uz · +998 99 321 47 77

Natijada olasiz

- Iste'mol xaritasi
- Pilot rejasi
- Datchiklar va oylik obuna

Manbalar

1. Farmon UP-70 maqsadi (yuz.uz): 2026-yilda 4,3 mlrd kVt·soat elektr va 2,8 mlrd m³ gazni tejash.
2. Prezident farmoni UP-70 (29.04.2026, kun.uz): 01.07.2026 dan davlat binolarini qurish, rekonstruksiya va kapital ta'mirlashda energiya samaradorligi "C" toifasidan past bo'lmasligi; ESCO kompaniyalariga kafolatlangan to'lovlar; 01.10.2026 gacha Big Data/BI/AI asosida iste'mol tahlili tizimi.
3. Energiya samaradorligi milliy agentligi (gov.uz, 15.01.2026): 2030 gacha iqtisodiyotda energiya iste'molini kamida 20%, davlat va ijtimoiy tashkilotlarda 15% kamaytirish; O'zbekiston energiya sig'imi eng yuqori davlatlar qatorida; binolarning katta qismi 1960–70-yillarda qurilgan.

Hujjat 2026-yil noyabr holatiga ochiq manbalar asosida tayyorlangan. Ma'lumotlar manbada qanday berilgan bo'lsa, shunday keltirilgan. Hujjat huquqiy yoki moliyaviy maslahat emas; rasmiy matnlarni lex.uz va soliq.uz da tekshiring.

MEENTAKA

Nashr etuvchi

© 2026 MEENTAKA. «The Endurance Industrial Technologies» MChJ

Hujjat raqami
MT-BN-08-UZ · 11.2026

Aloqa
meentaka.uz · info@meentaka.uz · +998 99 321 47 77